

dene lode os bevæge til at paastynde Ordningen af Kirkeforfatningen, da vil jeg stille derimod den Paastand, at det vilde være en stor Daarlighed ikke at tage Hensyn til de forhaanden værende Forhold. Det klinger meget tillidsfuldt, naar man saaledes siger: vi have Magten i vore Hænder, lad Tingene gaae, som de ville, lad den og den Foranstaltning blive truffen; Magten er vor, og vi kunne paa reengang erklære for ugjort, hvad der saaledes er blevet gjort uden Lov. Det er en fornem Stilling, man saaledes stifter sig til at indtage, men det holder ikke Stik i det virkelige Liv. Virkeligheden er en Magt, som Enhver nødes til at respektere, og jeg skulde mene, at vort forte constitutionelle Liv har havt mere end eet Exempel paa, hvad det betyder saaledes at lade Tingene gaae deres Gang med det Forbehold, at man er i Besiddelse af Magten.

Naar jeg nu spørger om den egentlige Grund, der skal opfordre Thinget til at bryde Sagen af, hindre den fra at gaae til det andet Things Behandling, da er det, som den ærede Landsstthingsmand har udtalt, væsentligt et Betimelighedshensyn. Men Betimelighedshensynet er i sig selv en aldeles ubestemmelig Størrelse; man kan stille Fordringerne til Betimeligheden saaledes, at Fordringerne aldrig blive tilfredsstillede. Dersom man saaledes f. Ex. vilde sige, at Kirken først bør befinde sig paa et Standpunkt, hvor der, som den ærede Landsstthingsmand yttrede sig, er „en frisk og frodig Productivitet“, ja da er Intet visere, end at denne Tilstand er ikke naaet; men jeg vil spørge, naar den vil blive naaet, og om det paa nogen Maade skulde være forsvaerligt at udsætte Ordningen af Folkekirken, indtil et saadant ideelt Standpunkt er opnaaet? Det kan heller ikke være nok at henvise til, at Menighederne ere kolde, at der ikke yttres sig lydelige Duffer o. s. v. Det er egentlig heller ikke det, der her ligger til Grund; det er et bestemt Factum, der ligger til Grund for den ærede Landsstthingsmands Indsigelse, og det er til det, vi maa holde os. Han har selv sammentrængt sine Tanker i Betænkningen, hvor han har motive-

ret sin Dissens fra Fleertallet saaledes: „Jeg har aldeles ingen Tillid til, at en Kirkeforfatning, der skal indeholde Spirer til Gavn og Velsignelse i sig, vil kunne stables og iværksættes, saalange der hos Fleertallet af Geistligheden, paa hvis Medvirkning til at føre Forfatningen ind i Livet der ganske særdeles kan regnes, viser sig en saa ringe Anerkendelse af dens Nødvendighed og Ænskelighed, som det, efter hvad der er foregaaet, maa antages at der nu finder Sted?.

Jeg skal i Forbigaaende erindre, at der vel af den ærede Landsstthingsmand er gjort Indsigelse imod, hvad jeg tidligere har bemærket: at der ikke er Tale om at skabe en Kirkeforfatning, men alene om at danne et Kirkeaaad, der skulde blive Hovedmidlet til at kunne skaffe en Forfatning tilveie. Men det forholder sig ikke desdomindre saaledes. Forslaget gaaer alene ud paa at skabe et Organ til at føre Kirken videre frem. Jeg skal heller ikke opholde mig ved, hvad jeg ogsaa tidligere har erindret: at der aldeles ikke kan tales om, hvad „Fleerheden af Geistligheden“ er stemt for; der foreligger Intet, ingen Udtalelse, hvoraf man kan slutte sig til Stemningen hos Fleertallet af Geistligheden. Hvad der foreligger, er Udtalelserne fra de halvsjette Landemoder — thi det halve i Aarhus og det hele i Ribe have stemt for et Kirkeorgan, der i det væsentlige Anlæg stemmede med det her foreslaaede. — Naar det nu siges, at man ikke bør stride til Værket, fordi man maa gjøre Regning paa Geistlighedens „Medvirkning til at føre Forfatningen ind i Livet“ da vil Kirkeaaadet træde „ind i Livet“ ved Valg. Men hvad Valget angaaer, da vil Geistligheden ikke have at yde større Medvirkning end Lægstanden, og det kan umuligt have været den ærede Landsstthingsmands Mening, at Geistligheden skulde ville nægte at deeltage i Valget, fordi geistlige Valgmænd skulde træde sammen med Lægmand til at deeltage i det fælles Valg. Men der er ved hine Ord uden Tvivl tænkt paa at faae Forfatningen ført frem i Livet, og da giver jeg den ærede Landsstthingsmand Ret. Det behøver ikke at siges, hvad han har udtalt: at